

**ŠESTI SASTANAK PODODBORA SSP-a IZMEĐU EU I BOSNE I HERCEGOVINE
ZA INOVACIJE, INFORMACIJSKO DRUŠTVO I SOCIJALNU POLITIKU**

Brisel, 20. oktobar 2022. godine

Mjesto: virtuelno

NACRT PREPORUKA

Komisija je preporučila nadležnim državnim tijelima da prilikom izrade strategija i propisa održavaju odgovarajuće konsultacije sa zainteresovanim stranama, izdvajaju resurse dostatne za ciljeve strategije, daju prednost kvalitetu u odnosu na brzinu, poboljšaju prikupljanje podataka u statističke svrhe i osiguraju mehanizam praćenja provedbe strategije.

INFORMACIJSKO DRUŠTVO I MEDIJI

1. EU podstiče BiH da odredi državna nadležna tijela, jedinstvenu kontakt tačku i Tim za hitne kompjuterske intervencije (CSIRT) za zadatke koji se tiču sigurnosti mreža (1. kvartal 2023).
2. EU podstiče BiH na usklađivanje s Direktivom EU o sigurnosti mrežnih i informacijskih sistema (Direktiva 2016/1148) i usvajanje cjelodržavne strategije o informatičkoj sigurnosti (2. kvartal 2023).
3. EU poziva BiH, da bez daljeg odlaganja, usvoji Zakon o elektronskoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektronske transakcije s jedinstvenim nadzornim tijelom za cijelu zemlju, u skladu s *acquisem* (4. kvartal 2022).
4. EU poziva BiH da poduzme daljnje korake ka usvajanju novih zakona o elektronskim komunikacijama i elektronskim medijima u skladu s *acquisem*, kao i usvajanju zakonodavstva o transparentnosti vlasništva nad medijima (1. kvartal 2023).
5. EU poziva BiH da uvede broj za hitne slučajeve 112 u cijeloj zemlji (2. kvartal 2023).
6. EU poziva BiH da osigura punu finansijsku i političku nezavisnost Regulatorne agencije za komunikacije BiH (3. kvartal 2023).
7. EU izražava zabrinutost za proces digitalizacije i poziva BiH da bez daljnjeg odlaganja okonča prelazak na digitalne telekomunikacije (4. kvartal 2023).
8. EU poziva BiH da usvoji okvirnu strategiju za pristup širokopojasnoj mreži (1. kvartal 2023).
9. EU poziva BiH da, da bez daljeg odlaganja, osigura finansijsku održivost Javnog RTV sistema, posebno usvajanjem i primjenom odgovarajućeg modela naplate naknade (4. kvartal 2022), kao i da osigura političku neutralnost i nezavisnost upravnih odbora javnih emitera.
10. EU poziva BiH da hitno uspostavi Korporaciju javnih RTV servisa kao zajedničko tijelo za sva tri javna emitera kako je predviđeno zakonom (4. kvartal 2023).

SOCIJALNA POLITIKA I ZAPOSŁJAVANJE

1. EU snažno podstiče FBiH da usvoji strategiju zapošljavanja (2. kvartal 2023.) i BiH da usvoji cjelodržavnu strategiju zapošljavanja (3. kvartal 2023.) i ojača mehanizam koordinacije u zemlji u pogledu politika zapošljavanja.
2. EU podstiče BiH da izradi Plan provedbe Garancije za mlade u skladu sa modelom i smjericama EU (1. kvartal 2023.).
3. EU poziva BiH da dodatno ojača kapacitete javnih službi za zapošljavanje, omogućavajući nastavak učinkovitog prelaza na podršku nezaposlenim tražiocima posla orijentisanu prema klijentu.
4. EU podstiče BiH da rastereti javne službe za zapošljavanje od administrativnih zadataka vezanih za zdravstveno osiguranje i druga socijalna davanja za registrovane nezaposlene, tamo gdje to nije učinjeno. EU snažno poziva FBiH da provede proces (3. kvartal 2023.).
5. EU preporučuje BiH da poboljša svoje postupke praćenja i evaluacije mjera na tržištu rada i da razvije sistem(e) za praćenje i predviđanje potreba za vještinama na tržištu rada (4. kvartal 2023.).
6. EU preporučuje BiH da preduzme dalje mjere kako bi se smanjilo neformalno zapošljavanje (4. kvartal 2023), kao i da bi se razvili adekvatni okviri za omogućavanje prelaska na formalno zapošljavanje (4. kvartal 2023).
7. EU ohrabruje vlasti u BiH da rade sa socijalnim partnerima na unapređenju i osiguranju efikasnog socijalnog dijaloga u cijeloj zemlji, posebno po pitanjima zapošljavanja i obuke.
8. EU podstiče vlasti BiH da povećaju naknade za nezaposlenost i socijalna davanja na osnovu potreba, da mapiraju nedoprinosna socijalna davanja u cijeloj zemlji i da uspostave ravnotežu unutar sistema socijalne pomoći koji bi bio zasnovan na potrebama, a ne na statusu čime bi se povećala adekvatnost i pokrivenost ovih davanja.
9. EU preporučuje BiH da uspostavi formalne procedure neophodne za provedbu i koordinaciju sistema socijalnog osiguranja u BiH (4. kvartal 2023).
10. EU podstiče BiH da nastavi sa zaključivanjem bilateralnih sporazuma sa državama članicama EU o socijalnom osiguranju.
11. EU snažno podstiče BiH da radi na osiguranju provedbe standarda ravnopravnosti polova u zemlji.
12. EU podstiče BiH da mapira i radi na smanjenju razlike u plati među polovima za isto radno mjesto ("jednaka plata za jednak posao").
13. EU preporučuje BiH da preduzme dalje mjere na smanjenu diskriminacije zasnovane na polu i uznemiravanja na poslu.

14. EU podstiče vlasti BiH da nastave rad na provedbi Akcionog plana za socijalnu uključenost Roma, uključujući i obaveze iz Poznanske deklaracije.

OBRAZOVANJE I KULTURA

1. EU poziva BiH da nastavi učešće u međunarodnim testovima (TIMSS i ICILS) i da provede mjere zasnovane na nalazima PISA 2018 i TIMSS 2019 (3. kvartal 2023.).
2. EU preporučuje BiH da unaprijedi izvještavanje o statističkim podacima za cijelu zemlju u skladu sa međunarodnim zahtjevima u pogledu obrazovanja.
3. EU poziva sve organe vlasti nadležne za obrazovanje u BiH da dodatno ojačaju i poboljšaju koordinaciju, komunikaciju i saradnju među relevantnim donosiocima odluka u oblasti obrazovanja na svim nivoima vlasti kako bi se omogućila provedba nove Strategije stručnog obrazovanja i usavršavanja i širi razvoj obrazovanja.
4. EU preporučuje organima vlasti nadležnim za obrazovanje u BiH da, u saradnji sa Ministarstvom civilnih poslova, osiguraju jednak i nediskriminirajući pristup obrazovanju.
5. EU podstiče BiH da preduzme neophodne korake kako bi smanjila jaz između urbanih i ruralnih područja kada su u pitanju rani i predškolski odgoj i obrazovanje djece/porodica koje pripadaju osjetljivoj kategoriji i da smanji nivo nejednakosti u stručnom obrazovanju i usavršavanju koji je pokazao PISA 2018.
6. EU poziva BiH da dovrši domaći zakonski i strateški okvir o predškolskom, srednjem stručnom i obrazovanju odraslih (1. kvartal 2023), kako bi osigurala potrebnu usklađenost propisa na državnom, entitetskom, kantonalnom i nivou Brčko Distrikta.
7. EU poziva BiH da izradi Akcioni plan za provedbu zajedničkog jezgra nastavnih planova i programa koje je izradila Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje u BiH (1. kvartal 2023.).
8. EU poziva BiH da osigura potpuno funkcionalan sistem (re)akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa u cijeloj zemlji i ojača saradnju između agencija za akreditaciju i drugih relevantnih aktera u BiH (2. kvartal 2023.).
9. EU poziva BiH da osigura standarde kvalifikacija i zanimanja na nivou inicijalnog obrazovanja nastavnika uz tekuće aktivnosti koje se provode za potrebe obrazovanja nastavnika (3. kvartal 2023).
10. Produžiti i ažurirati akcioni plan za državni kvalifikacijski okvir (1. kvartal 2023.) i uspostaviti međusektorsku komisiju za taj okvir (2. kvartal 2023.).
11. EU podstiče BiH da nastavi aktivnosti na priznavanju akademskih kvalifikacija, koje je pokrenuo Savjet za regionalnu suradnju (RCC) na regionalnom nivou.
12. EU preporučuje promociju i podršku većem učešću BiH u novom programskom periodu Erasmus +.

13. EU preporučuje osnivanje krovne organizacije Savjeta mladih na državnom nivou, uključujući tri postojeća Savjeta mladih (3. kvartal 2023), i poziva na imenovanje predstavnika mladih u Upravni odbor Regionalne kancelarije za saradnju mladih (3. kvartal 2023).
14. EU podstiče vlasti BiH da preduzmu sve neophodne korake kako bi trajno riješili dugotrajni problem pravnog statusa i finansiranja sedam kulturnih institucija od značaja za BiH (2. kvartal 2023.).
15. EU poziva BiH da u potpunosti iskoristi program Kreativna Evropa, sada kada je Kancelarija za BiH konačno uspostavljena, prvenstveno stavljanjem na raspolaganje informacija o postojanju Kreativne Evrope svim potencijalnim podnosiocima prijave.

ISTRAŽIVANJE I INOVACIJE

1. EU podstiče BiH da se uključi u novi Evropski istraživački prostor (1. kvartal 2023.).
2. EU poziva BiH da završi Strategiju pametne specijalizacije (3. kvartal 2023.).
3. EU poziva BiH da izradi novu strategiju i akcioni plan za naučni razvoj za period 2023-2028. (4. kvartal 2023.).
4. EU poziva BiH da intenzivira aktivnosti usmjerene na inovacije (takođe uz pomoć IPA III i Evropskog savjeta za inovacije - Stub III programa Horizont Evropa (Horizon Europe)).